

EBA/GL/2016/08

24/11/2016

Ohjeet

implisiittisestä tuesta arvopaperistamistransaktioille

1. Noudattamista ja ilmoittamista koskevat velvoitteet

Näiden ohjeiden asema

1. Tämä asiakirja sisältää ohjeita, jotka on annettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010¹ 16 artiklan nojalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita.
2. Ohjeissa esitetään Euroopan pankkiviranomaisen näkemys Euroopan finanssivalvojen järjestelmässä toteutettavista asianmukaisista valvontakäytännöistä tai siitä, miten unionin lainsäädäntöä on sovellettava tietyllä alalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdassa määriteltyjen toimivaltaisten viranomaisten, joihin näitä ohjeita sovelletaan, on noudatettava ohjeita sisällyttämällä ne tarpeen mukaan valvontakäytäntöihinsä (esim. muuttamalla lainsäädäntöään tai valvontamenettelyjään). Tämä koskee myös ohjeita, jotka on suunnattu ensisijaisesti laitoksille.

Raportointivaatimukset

3. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan nojalla toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viimeistään 24/01/2017, noudattavatko ne tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä syyt niiden noudattamatta jättämiseen. Jos ilmoitusta ei toimiteta tähän määräaikaan mennessä, Euroopan pankkiviranomainen katsoo, etteivät toimivaltaiset viranomaiset noudata ohjeita. Ilmoitukset lähetetään Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla olevalla lomakkeella sähköpostitse osoitteeseen compliance@eba.europa.eu. Viitteeksi merkitään "EBA/GL/2016/08". Ilmoituksen voi lähettää ainoastaan henkilö, jolla on asianmukaiset valtuudet ilmoittaa ohjeiden tai suositusten noudattamisesta toimivaltaisen viranomaisen puolesta. Myös ohjeiden noudattamisen osalta tehtävistä muutoksista on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle.
4. Ilmoitukset julkaistaan Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Sisältö, soveltamisala ja määritelmät

Sisältö

5. Näissä ohjeissa määritetään, mitkä ovat toisistaan riippumattomia ehtoja ja milloin transaktio, eli liiketoimi ei ole strukturoitu tarjoamaan tukea siten kuin asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklassa 248 määrätään². Ohjeissa selostetaan myös yksityiskohtaisesti asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklan 248, kohdan 1 ilmoittamiseen ja dokumentointiin liittyvät seikat.

Soveltamisala

6. Näitä ohjeita sovelletaan liittyen järjestävien laitosten ja alullepanevien laitosten arvopaperistamiselle tarjoamaan tukeen, joka ylittää niiden sopimuksen mukaiset velvollisuudet siten kuin kappaleessa 10 edelleen määritetään, noudattaen asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklaa 248 ja siinä asetettuja ehtoja. Ohjeet eivät vaikuta meneillään olevaan merkittävää riskinsiirtoa koskevaan arviointiin arvopaperistamisen eliniän aikana.

Keitä ohjeet koskevat

7. Nämä ohjeet osoitetaan asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdan luetelmakohdassa (i) tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille finanssilaitoksille.

Määritelmät

8. Ellei toisin ilmoiteta, ohjeisiin sisältyvillä termeillä tarkoitetaan samaa kuin asetuksessa (EU) N:o 575/2013 käytetyillä ja määritellyillä termeillä.

3. Täytäntöönpano

Voimaantulopäivä

9. Nämä ohjeet tulevat voimaan 1. maaliskuuta 2017.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta

4. Implisiittinen tuki

Olemassa olevat sopimusvelvoitteet

10. Mikä tahansa liiketoimi (mukaan lukien, mutta ei yksinomaan, kaikki mahdolliset muutokset arvopaperistamisasiakirjoissa ja arvopaperistamispositioiden kuponkimuutokset, tuottomuutokset tai muutokset muissa arvopaperistamispositioiden ominaisuuksissa) jossa osapuolena on (i) järjestävä laitos tai (ii) alullepaneva laitos tai (iii), kohdan 25 määräysten mukaisesti yhteisö, joka arvopaperistamisen tai siihen liittyvien positioiden osalta liittyy alullepanevaan laitokseen kyseisen arvopaperistamisen päättymisen jälkeen, johon, ennen liiketoimeen ryhtymistä voimassa olevien arvopaperistamista koskevien asiakirjojen ehtoihin perustuen, alullepaneva laitos tai, tapauksesta riippuen, järjestävä laitos tai järjestävään laitokseen liittyvä yhteisö

(a) ei ole millään tavoin sopimusvelvollinen ryhtymään; tai

(b) ei ole millään tavoin sopimusvelvollinen sitoutumaan kyseisen liiketoimen ehtoihin

katsotaan liiketoimeksi, johon on ryhdytty osapuoleksi olemassa olevat sopimusvelvoitteet ylittäen, sen yksityiskohdat tulisi ilmoittaa kohdan 26 määräyksiä noudattaen ja kohtaa 11 noudattaen on arvioitava, onko liiketoimi strukturoitu tarjoamaan tukea vai ei. Ne liiketoimet, joihin sovelletaan sellaisten arvopaperistamisasiakirjojen ehtoja, jotka ovat olleet voimassa ennen kyseisiin liiketoimiin ryhtymistä ja joihin asianomainen laitos on sopimusvelvollinen ryhtymään, edustavat olemassa olevaa tukea ja niihin ei sovelleta asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklassa 248 määrättyä kieltoa.

Liiketoimi ei strukturoitu tarjoamaan tukea

11. Asetuksen (EU) N:o 575/2013 artikla 248 edellyttää, että liiketoimen ei katsota olevan strukturoitu tarjoamaan tukea missä tahansa kohtien 12 ja 13 tapauksissa, kun huomioidaan kohdan 19 määräykset.

12. Mikäli liiketoimen suorittaa järjestävä laitos, liiketoimi on kohdan 25 mukaisesti katsottava liiketoimeksi, joka ei ole strukturoitu tarjoamaan tukea, jos se täyttää jommankumman seuraavista ehdoista:

(a) se toteutetaan tavanomaisten kaupan edellytysten mukaisesti kohtaa 15 noudattaen; tai

(b) se toteutetaan ehdoilla, jotka ovat järjestävälle laitokselle edullisempia kuin riippumattomat ehdot.

13. Mikäli liiketoimen suorittaa alullepaneva laitos, joka on siirtänyt merkittävän määrän luottoriskiä, joka liittyy arvopaperistamisen riskipainotettuihin vastuueriin siten kuin asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklassa 243 tai artiklassa 244 todetaan, liiketoimi on katsottava liiketoimeksi, joka ei ole strukturoitu tarjoamaan tukea, jos se täyttää seuraavat ehdot:

(a) liiketoimi toteutetaan:

- i. riippumattomin ehdoin kohdan 15 mukaisesti; tai
- ii. ehdoilla, jotka ovat järjestävälle laitokselle edullisempia kuin riippumattomat ehdot; ja

(b) joko (i) arvopaperistaminen edelleen täyttää merkittävälle riskinsiirrolle asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklassa 243 asetetut ehdot tai asetuksen artiklan 244 artiklassa asetetut ehdot näitä ohjeita sekä EBA/GL/2014/05-ohjeita koskien merkittävää riskinsiirtoa, tai (ii) jos kyseiset ehdot eivät enää täyty, liiketoimeen ei oltu ryhdytty tarkoituksena vähentää todellisia tai mahdollisia tappiota sijoittajille.

14. Jos merkittävän riskinsiirron ehdot eivät enää täyty, alullepanevan laitoksella on oltava omia varoja kaikkia arvopaperistettuja vastuuta vastaan siten kuin niitä ei olisi arvopaperistettu.

Tavanomaiset kaupan edellytykset

15. Asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklan 248 mukaan, liiketoimen katsotaan toteutuvan riippumattomin ehdoin, jos liiketoimen ehdot ovat sellaiset kuin ne olisivat tavanomaisessa liiketoimessa, mikäli

(a) osapuolilla ei ollut minkäänlaista keskinäistä suhdetta (mukaan lukien, mutta ei yksinomaan, erityiset tehtävät tai velvollisuudet ja mitkä tahansa mahdollisuudet valvoa toinen toistaan tai vaikuttaa toinen toiseensa); ja

(b) kukin osapuoli

- i. on toiminut itsenäisesti;
- ii. on ryhtynyt liiketoimeen omasta tahdostaan;
- iii. on toiminut omista eduistaan huolehtien; ja
- iv. ei ole ryhtynyt liiketoimeen sellaisiin ulkoisiin näkökohtiin nojautuen, jotka eivät suoraan liity kyseiseen liiketoimeen (näitä ulkoisia näkökohtia ovat muiden muassa mahdollinen maineen vaarantuminen, joka voisi tulla kysymykseen järjestävän laitoksen tai alullepanevan laitoksen kohdalla, jos se jättäisi liiketoimen kesken).

16. Suoritettaessa kohdassa 15 mainittua arviointia, on asianmukaisesti huomioitava kunkin osapuolen saatavilla olevat tiedot liiketoimeen ryhtymisen ajankohtana eikä ne tiedot, jotka ovat osapuolten saatavilla joskus myöhemmin.

Merkittävä riskinsiirto

17. Kun liiketoimea arvioidaan asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklaa 248 noudattaen, arviointi siitä, täyttyvätkö merkittävää riskinsiirtoa koskevat ehdot edelleenkin siten kuin ne on tämän asetuksen artiklassa 243 tai artiklassa 244 esitetty, tulisi tehdä näitä ohjeita ja merkittävää riskinsiirtoa koskevaa EBA/GL/2014/05-ohjetta noudattaen.
18. Liiketoimen on katsottava mitätöivän merkittävän riskinsiirron ehdot, jos liiketoimen seurauksena alullepanevan laitoksen aluksi saavuttamien riskipainotettujen saamisten määrien aleneminen ei ole enää perusteltua vastaavalla luottoriskin siirrolla kolmansille osapuolille. Merkillepantavia tekijöitä ovat mm.:
 - (a) alullepanevan laitoksen luottoriski sen ryhdyttyä liiketoimeen; ja
 - (b) laajuus, jolla liiketoimi vaikuttaa alullepanevan laitoksen pääoma- tai maksuvalmiuspositioon.

Arvioinnissa huomioitavat tekijät

19. Kun arvioidaan liiketoimen rakenteen epäsoveltuvuutta tarjoamaan tukea siten kuin asia kohdassa 11 määrittellään, kaikki asiaan liittyvät olosuhteet on huomioitava, mukaan lukien seuraavat kriteerit.
20. Asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklassa 248, kohdassa 1, ja sen alakohdassa (a) tarkoitettua tekijää (takaisinoston hintaa) tulisi soveltaa myös muihin liiketoimiin kuin takaisinostoon. Sellaisissa tapauksissa alullepanevan laitoksen tai järjestävän laitoksen maksettavat määrät tai saamat määrät on huomioitava. Kaikkien liiketoimien kohdalla tulisi huomioida markkina-arvon arviot, mukaan lukien noteeratut hinnat samankaltaisten liiketoimien aktiivisilla markkinoilla, jotka ovat laitoksen käytettävissä mittauspäivänä. Jos tällaisia arvioita ei ole tunnistettavissa, on syytä huomioida muunlaiset syöttötiedot kuin noteeratut hinnat, jotka ovat suoraan tai epäsuorasti omaisuuserälle todettavissa; ja jos tällaisia syöttötietoja ei ole todettavissa, on omaisuuserän kohdalla huomioitava ei todettavissa olevat syöttötiedot. Kun kyseessä on ei todettavissa olevat syöttötiedot, alullepanevan laitoksen tai järjestävän laitoksen tulisi toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle todisteita siitä, miten saatavat tai maksettavat määrät on arvostettu ja mitä syöttötietoja käytettiin. Alullepanevan laitoksen tai järjestävän laitoksen tulisi myös osoittaa, että tämä arvio on yhdenmukainen sen luottokelpoisuustarkastus- ja hyväksymisprosessin kanssa. Liiketoimen on katsottava tapahtuneen muilla kuin tavanomaisten kaupan edellytysten mukaisesti, jos alullepanevan laitoksen tai järjestävän laitoksen saatavat määrät ovat olennaisesti alhaisempia kuin asianmukainen markkina-arvo tai jos alullepanevan laitoksen tai järjestävän laitoksen maksettavat summat ovat olennaisesti korkeampia kuin asiaan liittyvä markkina-arvo.

21. Asetuksen (EU) N:o 575/2013 kohdassa 248(1) ja sen alakohdassa (b) tarkoitettua tekijää (laitoksen pääoma- ja maksuvalmiuspositio ennen takaisinostoa ja sen jälkeen) on myös pidettävä merkityksellisenä muissa kuin takaisinostoliiketoimissa. Edellytykset merkittävälle riskinsiirrolle on katsottava puuttuvan, jos liiketoimen seurauksena alullepanevan laitoksen aluksi saavuttamien riskipainotettujen määrien aleneminen ei ole enää perusteltua vastaavalla luottoriskin siirrolla kolmansille osapuolille, josta olisi oltava kyse, jos liiketoimella on olennainen ja haitallinen vaikutus, suorasti tai epäsuorasti, alullepanevan laitoksen pääoma- tai maksuvalmiuspositioon. Tähän arvioon päädyttäessä, on huomioitava muiden muassa osallistujien liiketoimeen tekemät kirjanpitokirjaukset suhteessa liiketapahtumaan ja osapuolten maksuvalmiuspositiossa tapahtuneisiin muutoksiin.
22. Liittyen asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklan 248 kohdassa 1, alakohdassa (c) käsiteltyyn asiaan (arvopaperistettujen vastuuden kehittyminen), jos liiketoimen kohteena olevat riskipainotetut vastuuerät ovat toimineet heikosti suhteessa muihin arvopaperistettuihin vastuueriin tai jos ne on todettu toimimattomiksi, on katsottava, että liiketoimea ei ole toteutettu riippumattomilla ehdoilla, jos kyseisten vastuuerien heikkoa toimivuutta tai ennakoitavissa olevaa tulevaa toimivuutta, jotka johtuvat olosuhteista, jotka ovat aiheuttaneet tämän heikon toimivuuden, ei ole otettu riittävästi huomioon ostohinnassa tai takaisinostohinnassa.
23. Liittyen asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklan 248, kohdassa 1, alakohdassa (d) käsiteltyyn asiaan (arvopaperistamispositioiden kehittyminen), jos liiketoimeen liittyvät arvopaperistamispositiot ovat olleet heikosti toimivia suhteessa muihin arvopaperistamispositioihin tai jos ne on todettu toimimattomiksi, on otettava huomioon (i) ovatko näiden arvopaperistamispositioiden toimivuuksien kohentamiseksi suoritettujen toimenpiteiden kustannukset tulleet kokonaisuudessaan asianomaisten arvopaperistamissijoittajien kantamiksi ja (ii) onko liiketoimi vaikuttanut liiketoimeen osallistuneeseen laitokseen negatiivisesti, joko suoraan tai epäsuoraan.
24. Liittyen asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklan 248, kohdassa 1, alakohdassa (e) käsiteltyyn asiaan (tuen vaikutus tappioihin, joita alullepanijalle odotetaan aiheutuvan suhteessa sijoittajiin), on otettava huomioon, lisääntyvätkö vai alenevatko arvopaperistetamisation odotetut tappiot olennaisesti, kun otetaan huomioon muun muassa muutokset position markkinahinnassa, riskipainotettujen vastuuerien määrissä ja arvopaperistamispositioiden luokituksissa.

Ilmoittaminen and dokumentointi

25. Asetuksen (EU) N:o 575/2013, artiklassa 248, kohdassa 1 mainittuja liiketoimia koskeva toimivaltaiselle viranomaiselle tehtävä ilmoittamisvaatimus koskee kaikkia liiketoimia, joihin alullepaneva laitos tai järjestävä laitos ryhtyy tai jotka täyttävät seuraavat ehdot:
 - (a) liiketoimeen on ryhtynyt yhteisö, joka on muu kuin alullepaneva laitos, (i) joka on alullepanevan laitoksen emoyritys, alullepanevan laitoksen tytäryritys tai alullepanevan laitoksen emoyrityksen tytäryritys tai (ii) jolle tai jonka kanssa kohdassa (i) tarkoitettu alullepaneva laitos tai jokin muu yhteisö on tarjonnut, suoraan tai epäsuorasti, jonkinlaista rahoitusta, tukea tai ohjeita tai on ryhtynyt johonkin muuhun järjestelyyn, joka liittyy kyseiseen liiketoimeen ryhtymiseen; ja

- (b) liiketoimeen sovellettaisiin näitä ohjeita, mikäli alullepaneva laitos olisi ryhtynyt siihen.

Jos tämän kappaleen 25 alakohdissa (a) ja (b) olevat ehdot täyttyvät, liiketoimi on arvioitava ikään kuin alullepaneva laitos olisi ryhtynyt siihen.

26. Ilmoittaessaan liiketoimesta siten kuin asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklassa 248 todetaan (kappaleen 25 tarkennuksineen), alullepanevan laitoksen tai järjestävän laitoksen on toimittava seuraavasti:

- (a) jos laitos väittää, että liiketoimessa ei ole kyse implisiitistä tuesta, sen on esitettävä riittävästi näyttöä näissä ohjeissa asetettujen ehtojen täyttymisestä; ja
- (b) jos liiketoimeen ryhtyy jokin kohdan 25 alakohdassa (i) tai (ii) mainittu yhteisö, alullepanevan laitoksen tulisi toimittaa myös asiakirjat, joista käy ilmi alullepanevan laitoksen ja kyseisen yhteisön välinen suhde tai rahoitus, tuki, ohjeet tai järjestelyt, jotka alullepaneva laitos on tarjonnut tai joihin se on ryhtynyt kyseiseen yhteisöön liittyen, jonka tarkoituksena on kyseiseen liiketoimeen toteuttaminen.